

УДК 372.3+621.39+004.032.6

О. П. Соцька

ПЕРЕДУМОВИ РЕАЛІЗАЦІЇ МЕДІА-ПРОСТОРУ СУЧАСНОГО ДОШКІЛЛЯ

За Національною стратегією розвитку освіти на 2012-2021 р. інтеграція України до світового освітнього простору вимагає постійного пошуку ефективних шляхів підвищення якості освіти, модернізації змісту освіти і її організації, адекватно світовим тенденціям. У зв'язку з чим, провідними напрямками державної освітньої політики повинні стати формування здоров'язбережнього середовища, екологізації освіти, валеологічної культури учасників навчально-виховного процесу.

Натомість, модернізація змісту освіти переглядає спрямування педагогічного процесу до медіа. В сучасному освітньому просторі України термін «*media*» визначається як частина світу або зовнішнього середовища в якому відбувається розвиток особистості; у широкому розумінні, це система або інститут суспільства, який забезпечує й опосередковує обіг інформації між учасниками соціальної комунікації, долаючи просторові та часові бар'єри безпосереднього спільного чуттєвого досвіду [2, с. 238, 239].

Вірний шлях до запобігання медіазалежності, медіабезграмотності, агресії, десенсибілізації тощо це стежина медіа-освіти. *Media-освіта* — це насамперед практика підготування дитини до ефективної взаємодії з медіа, завдяки якій зменшуються ризики негативного медійного впливу на процес соціалізації і збільшуються ресурсні можливості їхнього позитивного розвивального впливу.

Впровадження медіа-освіти в Україні було започатковано схваленням постанови Президії Національної академії педагогічних наук України у травні 2010 року Концепції впровадження медіа-освіти в Україні. У системі дошкільної освіти в Україні пріоритетним напрямом розвитку ефективної системи медіа-освіти виступає організація за участю громадських об'єднань і медіа-виробників різних форм для дітей дошкільного віку, батьківської педагогіки для сприяння розвитку медіа-культури і підтримки системи медіа-освіти. Де медіа-культура, на особистісному рівні, означає здатність людини ефективно взаємодіяти із мас-медіа, адекватно поводитися в інформаційному середовищі.

Проводячи паралель між двома сферами людського буття «екологія» і «медіа», де медіа одна із сфер людських взаємовідносин та частина соціоекології, вважаємо однією із передумов формування у дитини медіа-культури виступає екологізація медіа-простору. *Екологізація медіа-простору* розуміється нами як об'єктивний процес послідовного впровадження концепції збереження дитячої субкультури

на усіх рівнях державного устрою в умовах медіа-простору та формування основ медіа-культури.

Серед принципів екологізації медіа-освіти ми виокремлюємо, *пріоритет морально-етичних цінностей*, спрямований на захист суспільної моралі і людської гідності, протистояння жорсткості і різним формам насильства, сприяє утвердженню загальнолюдських цінностей, зокрема ціннісному ставленню особи до людей, суспільства, природи, мистецтва, праці та самої себе.

Проведений ретроспективний аналіз за напрямом впровадження медіа-освіти в систему дошкільної освіти України продемонстрував, що діюча система дошкільної освіти істотно відстає від процесів, які відбуваються у школі і суспільстві у цілому, де найважливішим товаром стає інформація, способи її зберігання і використання.

Так, у сучасному освітньому просторі дошкільця проблема впровадження медіа-освіти була порушена З. П. Дорошенко. На думку автора, медіа потужно й суперечливо впливають на освіту молодого покоління, часто перетворюючись на провідний чинник його соціалізації, стихійного соціального навчання. Впровадження медіа-освіти сприятиме: в локальній перспективі – розвитку у суб'єктів педагогічного процесу в ДНЗ медіа-культури й медіа-компетентності; на глобальному рівні – побудові в країні інформаційного суспільства, розвитку економіки знань, становленню громадянського суспільства [3, с. 73 – 81].

Досліджуючи шляхи застосування мультимедійних технологій в дошкільному навчальному закладі, З. П. Дорошенко виокремлює *інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ)*, перевагу яких вбачає в оптимізації, технологічності та перспективності забезпечення нової, активної форми фіксації продуктів інтелектуальної діяльності; доступ до практично необмеженого обсягу потрібної навчальної і наукової інформації, високу швидкість її отримання; варіативність способів аналітичного оброблення інформації; виникнення феномену «безпосереднього включення» особистості в інформаційний простір; створення можливості вступати до конструктивно змістового діалогу з користувачем, утворювати з ним єдине функціональне навчальне предметно-орієнтоване середовище [3, с. 171 – 181].

Однією з найбільш вдалих форм підготовки і подання навчального матеріалу до занять з дітьми дошкільного віку, З. П. Дорошенко вважає, створення мультимедійних презентацій (*„презентація” з англ. „подання”*). На думку автора, у системі дошкільної освіти доцільно використовувати усі види презентацій (інформаційно-ілюстративні, презентації-тести, презентації-вікторини, комбіновані презентації) відповідно до мети заняття або діяльності дошкільника. З. П. Дорошенко зазначає, що мультимедійна презентація найбільш оптимально та ефективно відповідає триєдиній дидактичній меті заняття: освітній, розвивальній, виховній. Необхідно звернути увагу на той факт, що систематичне використання мультимедійних презентацій на заняттях

сприяє продуктивним результатам: підвищується якісно рівень використання наочності на занятті; зростає продуктивність праці педагога (подається на занятті більша кількість дидактичних одиниць навчального матеріалу); з'являється можливість встановлення міжпредметних зв'язків з іншими видами занять; педагог, який створює мультимедійний продукт або використовує інформаційні технології, змушений звертати увагу на дидактику навчального процесу (подачу навчального матеріалу). Це позитивно позначається на рівні засвоєння знань дітей.

Отже, використання інформаційно-комунікаційних технологій у педагогічному процесі дошкільного навчального закладу є обов'язковою умовою сучасного освітнього простору на шляху модернізації та з метою оптимізації згідно соціальним замовленням сьогодення.

Натомість, необхідно підкреслити, що використання ІКТ у контексті оптимізації освітнього процесу пов'язано ще й з використанням таких технічних засобів навчання які поділяють на три групи: *екранні, або візуальні* (діафільми, діапозитиви, епіматеріали); *екранно-звукові, або аудіовізуальні* (кінофільми, телепередачі); *звукові, або аудитивні* (радіопередачі, аудіо- CD записи).

Дослідження (М. Шахмаєв, В. Сич та ін.) довели, що демонстрування кінофільмів, діафільмів та ін. технічних засобів навчання є одним з джерел інформації, яке наділене великою силою емоційного впливу, здатне викликати співпереживання, співучасть, збагачуючи водночас знаннями, здійснюючи великий вплив на моральний та естетичний розвиток особистості.

Одним із сучасних засобів інтелектуального розвитку дітей та засобом формування екологічної культури дитини є *моделювання на комп'ютері*. Згідно вимогам, у дошкільних навчальних закладах комп'ютерні програми для ігор і занять використовуються з *п'яти років*, що стає можливим завдяки розвитку в дошкільників цього віку символічної функції мислення. *Основними завданнями при цьому виступають*: формування у дітей елементарних уявлень про комп'ютер як сучасний технічний засіб, можливості його використання в різних сферах життя; озброєння початковими знаннями, вміннями та навичками самостійного володіння комп'ютером для ознайомлення з довкіллям, конструювання, малювання, експериментування тощо; сприяння розвитку передумов теоретичного мислення та інтересу до дій із комп'ютерною технікою.

Специфіка занять з використанням комп'ютерних технологій – певна тривалість (не більше 12 – 15 хв.), проведення у формі групового заняття, чітке дотримання санітарно-гігієнічних норм, робота з навчально-розвивальними програмами, що розроблені для дошкільнят з урахуванням психофізіологічних норм.

Розглянемо переваги занять з використанням комп'ютерних технологій: первинне ознайомлення із явищами природного довкілля;

динаміка зображення будь-яких явищ природи; послідовність викладання моделей об'єктів та явищ довколишнього середовища.

Програма, у якій виконане моделювання, є стандартною, а саме *PowerPoint*, яка надає певну зручність при організації педагогічного процесу. При організації педагогічного процесу з означеною програмою вихователь може звертатися до будь-якого з режимів роботи з цією програмою. Таких режимів п'ять: режим слайдів, режим структури, режим сортувальника слайдів, режим заміток, режим демонстрації.

Наведемо уривок одного з *занять з ознайомлення дітей із сезонними змінами на тему «Весна. Травень» для дітей старшої вікової групи.*

Попередня робота: спостереження за змінами в природі, аналіз календаря природи.

Хід заняття

Загадування загадки. Вступна бесіда про зміни, які трапляються в природі навесні.

Безпосередня робота дітей за комп'ютерами (по 1 дитині за одним комп'ютером). *Комп'ютери вже ввімкнені та програма запущена.*

Розповідь вихователя про весну, чим вона багата, разом з дітьми пригадує весняну закличку. Розгляд заставки на екрані із зображенням весняного пейзажу.

Питання вихователя: „*Опишіть картину*”, „*Що вам у ній подобається?*”, „*Визначте, яка весна: рання чи пізня*”, при демонстрації двох картинок, „*Чим відрізняється пізня весна від ранньої?*”.

Розгляд зображень на екрані 5 елементів: сонце, небо, вода, рослини, тварини.

Робота дітей з мишками за вказівкою вихователя: наведення курсору мишки на перший малюнок, а саме на сонце. Автоматично перемикається слайд із зображенням малюнків, на яких є сонце. Вихователь пропонує дітям розповісти, що вони знають про сонце (*воно піднімається вище і вище, світить яскравіше; щодня земля отримує все більше тепла, і температура повітря підвищується*).

Далі на слайді є кнопка зі стрілочкою „НАЗАД”, клапнувши на яку, знов перемішуємося на перший слайд із зображенням п'яти елементів. Так проробляється останні елементи.

Після роботи бажано провести *фізкультурну хвилинку*, щоб зняти напругу з дітей.

Діти знов займають свої місця, вихователь зачитує віршик, на екрані зображенні дійові особи вірша („*Конвалії*” *М. Познанська*).

Діти повторюють та заучують віршик напам'ять. Далі можна використати будь-яку *дидактичну гру* („*Квіткова галявина*”, „*Птахи*” *та ін.*). Дітям роздаються картки із зображенням певних квітів, тварин. Вихователь загадує низку *загадок*, відповідями до яких є картки в кожній дитині. Таким чином діти збираються у групи, кожен – зі своєю картою.

Далі доцільно провести *дидактичну гру* „Чи знаєш ти весняні квіти?”. Педагог читає *загадки*, діти показують відповідні картки (*пролісок, барвінок, конвалії, кульбаба*).

Робота з комп'ютером може бути організована краще, якщо вихователь під час заняття використовує *елементи ейдетики, інсценування, драматизації*.

Серед практиків дошкільної освіти проблему модернізації освітнього процесу у ДНЗ в умовах інформатизації освіти була задіяна А. Панченко. За словами завідувача дошкільного навчального закладу „Світлячок” № 3, м. Енергодар, Запорізької області: „Сьогодні виграє той вихователь, який не лише може дати базові знання дитині, а й спрямувати її на самостійне оволодіння ними” [4, с. 11]. Ці слова були крапкою відштовху створення творчої групи „Світ на долоні”, основна ідея роботи якої полягала у гармонійному поєднанні сучасних технологій з традиційними засобами розвитку дитини, формування її особистості.

Запобігаючи вихованню „медіа-робінзонів”, „телепузиків”, творчо-пасивних особистостей та інших феноменів медіа-світу, на проблему впливу медіа-простору на дитячий світ звертають увагу на усіх рівнях освітницької та соціальної політики України. До небайдужих, означеної проблеми, відносяться В. Ф. Іванов, О. В. Волошенюк, В. В. Різун, О. Петрунко, О. Єресько та ін. Серед зарубіжних діячів освіти у контексті медіа-грамотності та медіа-компетентності батьків відомі В. Ширшов.

У сучасних умовах суспільства, за визначенням Роберта Стултса поняття „медіа-простір” від англ. *Media space* розуміється як електронні умови соціального проектування, де співпраця людей, які можуть знаходитися в різних місцях, спрямована на створення в реальному часі візуального та звукового середовища з фізичним охопленням розподілених площ, та спрямована на контролювання записів, доступу та відтворення зображень і звуків з цих середовищ [6].

Звертаючи увагу на стан сучасної практики дошкільної освіти щодо впровадження медіа-освіти та її переваги у розвитку особистості, вважаємо за необхідне, саме на початкових етапах здійснення модернізації та оптимізації освітнього процесу, виокремити чинники та психолого-педагогічні умови екологізації медіа-простору дітей дошкільного віку.

На сьогодні державна політика щодо розвитку освіти спрямована на екологізацію усіх ланок життєдіяльності особистості. До того ж, екологізація медіа-простору є шляхом вирішення низки проблем сучасного суспільства: криза сім'ї, корекція агресивності дитини (зелений колір природи, свіже повітря, можливість рухливих ігор тощо).

До чинників екологізації медіа-простору особистості, розглядаючи їх на всіх рівнях розвитку особистості, ми відносимо наступні:

- на рівні медіасоціалізації, як процес розвитку особистості під впливом медіа (кіно, телебачення, інтернету) – *робота з батьками по*

формуванню певних знань щодо медіасоціалізації; звернення до традицій (материнський фольклор – коліскові, спільні побутові практики (загальносімейні сніданки, обіди, вечери тощо); активний тілесний пошук орієнтації в просторі через спілкування з матір'ю; жорстке обмеження контакту дитини з екраном, на підставі психофізіологічних показників розвитку дитини, особливо до двох років екран узагалі не потрібен як дитяча практика, він заважає здоровому психофізіологічному розвитку.

Починаючи зі старшого дошкільного віку (5 – 6 років), дитина стає більш готовою за психофізіологічними показниками розвитку до сприймання екранних медіа (кіно, телебачення, інтернету), хоча внутрішня конкуренція різних практик у єдиному бюджеті вільного часу наростає.

Екологізація медіапростору релізується через створену, на підставі ґрунтового аналізу вікових особливостей сприймання медіа продукції дітьми різного віку, спеціальну систему регуляції телепростору. Найдиференційованіша - нідерландська система *Kijkwijzer* (кіквайзер – телегід, розумний перегляд), яка була розроблена НІКАМ (NICAM – Нідерландський інститут класифікації аудіовізуальних медіа). Кіквайзер має п'ять вікових категорій: AL (для будь-якого віку), 6 (не рекомендовано дітям віком до 6), 9 (не рекомендовано дітям віком до 9), 12 (не рекомендовано дітям віком до 12 років) і 16 (не рекомендовано дітям віком до 16). Вибір чотирьох вікових меж, нижче яких продукція може бути шкідливою, потребує від батьків, щоб вони на практиці з'ясували для себе, як саме вікові категорії співвідносяться з їхніми дітьми, враховуючи індивідуальні особливості й інші умови життя дитини.

- у контексті позитивного медійного впливу – на рівні медіа як ресурс особистості необхідно забезпечити збалансоване розуміння ризиків і ресурсів медіа, межу між якими встановлює сама людина. *Місія дорослого* — допомогти дитині виробити адекватні орієнтири щодо медіа як частини життєвого світу й розібратися в особливостях медіареальності й опанувати її, щоб збільшити її ресурсні можливості та зменшити ризики негативних впливів.

Вивчаючи проблему медіа як ресурс особистості, нашу увагу привернув екологічний аспект цього питання. Але, на жаль, серед досліджень у цьому напрямі нам відомі лише щодо впливу реклами на формування екологічної культури особистості досліджувалась Н. Ф. Гладуш, І. П. Моїсеєнко.

- за напрямом інтелектуального розвитку у медіапросторі слід враховувати особливості стратегії використання медіа людиною, яким чином вбудовані медіа практики в повсякденні завдання і життєві смисли людини;

Так, наприклад, французькі психологи експериментально довели, що самостійний перегляд дитиною дошкільного віку дидактичних розвивальних телепередач (наприклад, з вивченням іноземної мови) не

забезпечує автоматичного зростання словникового запасу (активного словника). З метою позитивного впливу телепередачі потрібне спілкування з дорослим. Якщо таке спілкування з приводу побаченого є, словниковий запас зростає.

В. Ширшов висуває низку рекомендацій щодо перегляду улюблених дітьми мультиків. *Позиція дорослого – активний партнер-співбесідник.*

1. Створення ситуацій розгорнутого коментування дорослим.

На думку В. Ширшова, за допомогою розгорнутого коментарю дорослого в дитині формується особиста позиція, відношення до того що відбувається. Під час сприймання сюжету мультфільма слід щоб дитина чула питання: „Хто це?“, „Що це він робить?“, „Чому він так вчинив?“, „Добрий чи поганий цей вчинок?“ та ін.

2. Створення умов для активного сприймання та спілкування з дорослим.

Що сприятиме розвитку мовлення і мислення, тренуванню почуттів. Дорослий повинен звертати увагу дитини на естетичний бік зображуваного. Наприклад, „Подивись, яке гарне волосся у дівчини!“, „Який гарний куточок лісу!“ тощо. При цьому, як зазначає автор, найкращою формою впливу буде розмова „на вушко“, який швидко і назавжди входить у свідомість дитини, міцно запам'ятовується.

3. Обговорення змісту мультика.

Цей етап наступає позавершенню перегляду мультфільма. На цьому етапі батькам знадобиться „маленька хитроць“: „Ти переглянув увесь фільм, а я повинна приготувати вечерю. Що ж трапилось з героєм?“. При цьому батькам необхідно озброїтися терпінням, з обов'язковим вироблення у дитини звички слухати і виконувати вимоги дорослих з першого разу. На підставі чого у дитини формується потреба до обговорення, виникають питання до дорослих.

4. Емоційно насичений зміст „світу людських додиків“.

Зазначимо, що автор звертає увагу на позитивний вплив медіа на формування особистісних якостей дитини-дошкільника, серед них: посередність, зосередженість, художньо-естетичної спрямованості тощо [5, с. 76 – 78].

- за напрямом впливу медіа на емоційний і вольовий розвиток – з боку дорослого слід допомогти не тільки на етапі розподілення волі, але й вчасно передати дитині самостійність.

Зазначимо, за умови проходження дитиною всіх етапів вольового розвитку вчасно і щасливо, ризик формування медіа залежності стає мінімальним. Якщо ж дитина має комфортні стосунки з найближчим оточенням (батьками, друзями), в неї нема потреби втікати від негараздів у світ медіа – ризик формування залежності знижується. Якщо ж бюджет часу дитини збалансований (є час на різні практики – і віртуальні, і тілесні, і духовні), вона має улюблену справу, захоплення і обов'язки – ризик мідіазалежності (як і будь якої) значно знижується. Таким чином,

психологічна компетентність батьків і відповідальне виконання ними батьківства – найкращий запобіжник від формування медіазалежності.

- запобігання впливу медіа насильства на формування агресії.

Для того щоб оцінити вплив сцен насильства на розвиток особистості, важливо враховувати не тільки наявність зображених подій, але й певні їхні характеристики та супровідні обставини насильницьких дій – контекст медіанасильства.

Поняття „медіанасильство” сьогодні застосовують для характеристики певних жанрів, окремих сцен і характеру взаємодії в комунікаційному процесі. Виокремлюють декілька видів медіанасильства: контактне фізичне насильство (зображення ударів, ляпасів, штурханів тощо); озброєне насильство (із застосуванням вогнепальної, тупої або різальної зброї); насильство проти злочинців, фізичні тортури; воєнне насильство [2, с. 270].

Перше міжнародне лонгитюдне трирічне дослідження проведено у 80-ті роки в США, Нідерландах, Фінляндії, Польщі, Ізраїлі. В ньому взяли участь 7-8 річні хлопчики й дівчатка, яких спостерігали до 11-річного віку. Як результати - виявлені зв'язки не були сталі, тобто не проявляються для всіх глядачів. Це підштовхнуло до дослідження тих чинників, які впливають на зв'язок між медіанасильством і агресією глядачів.

В одному з перших шведських експериментальних досліджень впливу сцен медіанасильства у вечірніх програмах на дітей виявлено: якщо, подивившись передачу, дитина відразу лягає спати, в неї формується агресивна поведінка. Якщо ж дитині дати після мультика погратися чи порозмовляти, агресивність не формується.

Зазначимо, той факт, що свого часу норвезькі медіапедагоги дійшли висновку: дитина, яка має добрі стосунки з батьками, однолітками та іншими людьми, коли нема насильства ні в її найближчому середовищі, ні в ідеології суспільства, живе у безпечних соціальних обставинах, любить школу, не має фрустрації від неможливості задовольнити потреби та й інших причин для агресії – така дитина, найімовірніше, не стане агресивнішою від контактування з медіанасильством.

Як зазначається у сучасному освітньому просторі, проблема впливу медіанасильства на розвиток особистості не має однозначного розв'язку, проте відкрито достатньо багато орієнтирів, що пояснюють причини таких впливів, виявлено чинники, які збільшують або зменшують ризик негативного впливу [2, с. 278].

З урахуванням передумов, напрямів та впливу медіа на розвиток особистості виокремимо умови екологізації медіапростору дитини дошкільного віку. Подані нижче умови допустимо розглядати як *протиставлення негативному впливу медіа*. До них відносимо такі:

1. Регулювання медіаекспозиції та медіаконтенту:

- бажану експозицію — скільки часу дивитися телевізор, сидіти в інтернеті — визначають індивідуально з урахуванням загальних вікових орієнтирів, фізичного та психологічного стану, мети і бюджету часу, інших життєвих обставин;

- варто бути проінформованим про медіаконтент, з яким контактують діти;

Варто обмежувати потенційно шкідливий для дітей відповідного віку медіаконтент, про який можуть повідомити спеціальні позначки НІКАМу: сцени насильства, жахи, еротичні сцени та статеві взаємини, зображення дискримінації, наркотиків, брутальна мова.

2. Правила користування медіа.

Важливо, щоб правила були. Навіть якщо правила не досконалі — це краще, ніж ніяких. Якщо дитина порушує чинні правила, вона перебуває в іншому стані (напруженішому, настороженішому) — цей стан сам собою має профілактичний ефект.

Найдієвіші правила — які мають розгалужену систему санкцій за їх невиконання (за маленьке порушення — маленьке покарання, за більше — й покарання більше). Дитина все одно інколи порушує правила, якщо їй відомі санкції — вона це робить свідоміше.

Доведено, що найкраще дотримуються тих правил, у створенні яких людина брала участь. Відчуття причетності до створення правил зменшує спротив.

Добре, якщо правила взаємні — створюються нелише для дитини, а для всієї сім'ї. Найкраще впливає на виконання дітьми правил те, що їх виконують і батьки.

Варто час від часу переглядати правила, щоб вони найбільше враховували інтереси учасників спільного договору про використання медіа.

3. Ефективні способи спілкування з дітьми щодо медіа.

Ефективним буде таке спілкування, коли дитина вільно може спитати про те, що її дійсно зацікавило в побаченому, розказати про те, що її схвилювало, висловити своє ставлення і розвинути думку, відкрити для себе щось нове. Інколи малій дитині важко висловити свої думки та почуття словами, можна підказати інші способи розмови — невербальні, наприклад малювання з подальшою розповіддю.

Дуже важливо уважно слухати й підтримувати, щоб спілкування було приємне. Спілкування має бути взаємним. Дитині буде цікаво, коли вона відчує, що й вам цікаво щось розказати і послухати. Організуйте ситуації спілкування з дитиною, якщо вони узвичаєні, становлять частину культури сім'ї — це гарний профілактичний засіб проти багатьох негараздів і ризиків. Гарний привід для спілкування — спільний перегляд.

Проведений аналіз стану використання ІКТ у практиці роботи дошкільних закладів у сучасних умовах засвідчив, що серед основних технологій навчання можна виокремити *комп'ютерні*. Зверненість до ІКТ у практиці роботи низки сучасних суспільних дошкільних

навчальних закладів відображена у розробці напрямів використання ІКТ педагогами дошкільних закладів, визначені певних завдань, створенні необхідних умов з усвідомленням переваг освітнього процесу з ІКТ і труднощів їх впровадження.

Тут постає питання щодо екологізації дитячої субкультури у медіа-просторі, яка в сучасних умовах розвитку особистості дитини має певне значення. На нашу думку, екологізація освітнього процесу з ІКТ, по-перше повина вирішуватися на державному рівні – шляхом розробки нормативної бази, програмового забезпечення комп'ютеризації освітнього простору дошкілля, по-друге, на науковому та практичному рівнях – шляхом оптимізації використання ІКТ у педагогічному процесі та дотримання принципу врахування вікових особливостей, екологізації освітнього простору, валеологічного спрямування навчально-виховної роботи. Дотримання такої стратегії екологізації медіа-простору дітей дошкільного віку забезпечить досягнення певного рівня формування медіа-культури, як кінцевої мети медіа-освіти.

Список використаної літератури

1. Концепція впровадження медіа-освіти в Україні. Наказ МОНмолодьспорту від 27.07.2011 №886, постанова Президії НАПН України від 23.06.2011р. № 1-7/10-192, схвалено постановою Президії Національної академії педагогічних наук України 20 травня 2010 року, протокол № 1-7/6-150). **2. Медіаосвіта** та медіаграмотність: підручник / Ред.-упор. В. Ф. Іванов, О. В. Волошенюк; За науковою редакцією В. В. Різуна. – К. : Центр вільної преси, 2012. – 352 с. **3. Основні орієнтири** розвитку системи освіти Запорізької області у 2012–2013 навчальному році (дошкільна освіта): метод. рекомендації: у 3-х ч. / упоряд. Батліна Л.В., Григоренко Г.І. – Частина III. – Запоріжжя: Акцент Інвест-Трейд, 2012. – 240 с.С. 73-81. **4. Панченко А.** Модернізація освітнього процесу у ДНЗ в умовах інформатизації освіти / А. Панченко // Вихователь-методист дошкільного закладу. – №1. – 2012. – С. 11. Ширшов В. Как смотреть мультики / В. Ширшов // Дошкольное воспитание. – № 12. – 1988. – С. 76 – 78. Robert Stults. Media Space. Xerox PARC. 1986.

Соцька О. П. Передумови реалізації медіа-простору сучасного дошкілля

У статті розглядаються передумови медіа-освіти дітей дошкільного в сучасних умовах дошкільної освіти. Розглянуто результати ретроспективного аналізу щодо впровадження медіа-освіти у сучасному освітньому просторі дошкілля. Психолого-педагогічні умови впровадження та переваги застосування ІКТ, їх класифікація та використання у педагогічному процесі. Подано чинник та передумови екологізації медіа-простору для дітей дошкільного віку.

Ключові слова: медіа, медіа-освіта, медіа-культура, медіа-простір,

екологізація медіа-простору, інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ), комп'ютерні технології.

Соцкая Е. П. Предпосылки реализации медиа-пространства для детей дошкольного возраста

В статье рассматривается законодательное обеспечение медиа-образования в Украине, в частности детей дошкольного возраста и семьи в целом. На основе проведенного ретроспективного анализа поданы результаты внедрения медиа-образования в системе дошкольного образования и практике дошкольных учебных учреждений. Рассмотрены факторы и социально-психологические условия экологизации медиа-пространства для детей дошкольного возраста.

Ключевые слова: медиа, медиа-образование, медиа-культура, медиа-пространство, экологизация медиа-пространства, информационно-коммуникационные технологии.

Сockaya E. P. Pre-conditions of Realization Medias-Spaces for Children of Preschool Age

In the article is examined legislative providing medias-educations in Ukraine, in particular children of preschool age and monogynopaedium of vcelom. On the basis of the conducted retrospective analysis the results of introduction are given medias-educations in the system of preschool education and practice of preschool educational establishments. Factors and social-psychological terms of ecologization are considered medias-spaces for the children of preschool.

Key words: medias, medias-education, medias-culture, medias-space, an ecologization is medias-spaces, informacionno-komunikacionnye technologies.

Стаття надійшла до редакції 10.04.2013 р.

Прийнято до друку 26.04.2013 р.

Рецензент – к. п. н., доц. Саприкіна О. В.